

Izhaja vsako sredo in soboto
Cena: Za celo leto 24 kron, za pol leta 12 kron, za četrt leta 6 kron, za 1 mesec 2 kroni. **Posamezna številka stane 30 vinarjev.**
 Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo
 se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, **Schillerjeva cesta št. 3.**
 Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 81 mm širok prostor za enkrat 18 v, za večkrat popust. **Mali oglasi** stanejo pri enkratni objavi **3 K.**
 — Vprašanjem glede inseratov i. dr. je treba priložiti za odgovor dopisnico ali znamko. — Rokopisi se ne vračajo. — Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER

Miloš Štibler:

K položaju.

Dunaj, 22. januarja.

Ako te je usoda pregnala v tujino in iz dalje zasleduješ dogodke v domovini — čitaš časopise in poslušaj usna poročila iz domovine prihajajočih rojakov — tedaj se ti nudi slika, ki kaže, da je mlada svoboda privabila iz vseh slojev navdušenih rojakov, ki hočejo sodelovati pri urejanju novega doma. Resnih, v javnem delu izkušenih mož, ki se vsak na svojem mestu zavedajo važnosti časa in odgovornosti za svoje delo; navdušenih gledalcev, ki s hvaležnostjo pozdravljajo vsako novo narodni položaj utrjujoče dejanje; strogih resnih kritikov, ki stvarno opozarjajo na razne nedostatke razvijajočega se dela in stavijo premišljene nasvete. Vseh je dovolj. Pa tudi domišljavih, ker plitvih, ljudi ne manjka, vsiljujočih se v ospredje z nepremišljeno in neosnovano kritiko, ki redno več škoduje, nego koristi, ker ravno radi svoje nezmernosti na nerazsodne mase bolj vpliva, kakor to zahteva narodov interes. V celoti torej razvoj, ki se v zgodovini ponavlja pri vseh razvitih narodih in prvi dobi priborjene svobode. Bila bi to potemtakem ugodna slika, ako bi je ne obsenčevale razmere na italijanski in nemški meji naše domovine.

Kadar se razpravlja o teh dveh resnih točkah, vedno slišimo klicati vlado na pomoč, da naj posreduje pri ententi v smislu naših zahtev. Ne moremo dvomiti, da tvorijo sedanjo osterdno vlado mlade Jugoslavije izvrstni možje, katerim se lahko zaupa. Da vidijo senco, ki obdaja na obeh mejah naše mlado veselje, in se z vsemi svojimi zmoglostmi trudijo ustvariti našim narodnim željam odgovarjajoči položaj, to je brezdvomno. Toda za narodove oči je merodajno le to, kar je videti. Videti pa je, da se italijansko nasilje ne omejuje, temveč gre že tako daleč, da se Italija začne očito bratiti z Nemci, z dosedanjimi sovražniki proti novemu sosedu Jugoslaviji. Demonstrativen način, s katerim je komisija entente v prehranjevalnih zadevah dala sovražnemu Dunaju prednost pred zavezniško Jugoslavijo, da misliti. Misliti da dejstvo, da ententa na slovensko-nemški meji še vedno ni določila demarkacijske črte. Misliti da dejstvo, da sede na Dunaju zastopniki entente v važnih skrivnostnih pogajanjih z Nemško Avstrijo. Kaj pomeni vse to? Kaj plovemo?

Dokler je trajala vojska, smo smatrali Italijane za svoje zaveznike, istotako tudi oni nas, kar dokazuje zbiranje prostovoljcev za jugoslovanske legije, ki se je vršilo tudi v Italiji. Cela ententa in mi pa smo smatrali vse nemštvo, tudi avstrijsko, za svojega sovražnika, proti kateremu se treba boriti. To je trajalo do zadnjega dneva vojske. Toda ko je bila zmaga odločena, se je razmerje takoj spremenilo. Italijanom je bilo do tega, da dobe čim največ jugoslovanskega ozemlja. Premočne Jugoslavije se boje. Ententi, pred vsem Francoski in Angliji, je bilo do tega, da se Nemčija čim najbolj oslabi. Ta slednja misel obvladuje že več tednov ves položaj. Katere so vidne posledice? Čehom se prizna pravica, da zasede del nemškega ozemlja. Poljake se ščiti pri zasedanju vzhodnopruskih pokrajin. Danes se animira, naj zasede Šlezvikholštajnsko. V južni Nemčiji se išče zaveznikov, ki bi se odcepili od velike Nemčije. Razen Alzacije in Lorene se jemlje Nemčiji na zapadu še druge pokrajine. V Nemški Avstriji pa se uvaja propaganda proti priključitvi k Nemčiji.

Temeljna misel ententinega postopanja — zabraniti premočno Nemčijo — je simpatična tudi Jugoslovonom. Kajti ko si bo nemški narod zopet opomogel, bo skušal razširiti svojo moč v prvi vrsti vendarle znova proti jugovzhodu. Toda v točki, ki se tiče Nemške Avstrije, bodimo previdni! Nesmiselno bi bilo trditi, da se je morebiti na Dunaju z entento že razpravljalo v duhu, ki bi bil direktno nasproten našim interesom. Oko navadnega državljana doslej takih znakov ni opazilo. Ampak nas boli in vznemirja že dejstvo, da se nas na jugoslovansko-nemški meji ni tako podpiralo, kakor Čehi in Poljake; da se z nami ravna drugače, kakor s Čehi in Poljaki, dasiravno ni dvoma, da je Srbija ententi vsaj toliko pomagala, kakor Čehi in Poljaki skupaj.

Italija misli, da nima več posebnega interesa na sovrštvu proti Nemcem. Morebiti ji iz raznih gospodarskih ozirov niti prav ni, da bi se Nemčijo preveč oslabilo. Pomisliti treba samo, kake množice Italianov so leto za letom bile zaposlene v Nemčiji. Pač pa hoče biti Italija po svoje marljiv učenec. Kakor Francoska in Anglija delujeta na oslabeitev Nemčije, tako hoče Italija postopati z Jugoslavijo. Zaseda jugoslovansko ozemlje; se priljubljuje Dunaju, ker že išče novih zaveznikov

proti mlademu konkurentu Jugoslaviji; s pomočjo starega Nikolaja, očeta italijanske kraljice, skuša sejati razdor v jugoslovanske vrste in onemogočiti spolitev Črnogore z Jugoslavijo; vzeti nam hoče jadransko morje, poglaviti pogoj za našo gospodarsko bodočnost; skuša celo zabraniti prehranjevalno akcijo za naše bedne kraje in osten-tativno raje pomaga Dunaju, kakor nam. Taka je Italija danes in tako bo ostala tako dolgo, dokler ostane sedanji rimski sistem.

Narod vse to vidi. Česar sam ne vidi, mu tolmačijo razni njegovi neprijatelji, ki jih je še vedno odveč na naši zemlji. Da dodajajo ti nevarni tolmači položaja tudi razne izmišljotine, ki niso v prilog Jugoslaviji, je dovolj znano. Zato je treba smotreno nastopiti proti zastrupljanju. Poglavitna naloga v tem pogledu zadene zopet osrednjo vlado. Kakor rečeno, sedanji vladi zapu-pamo brez pridržka. Ona pozna naše nepravilike in dela. Toda vse se vrši tajnstveno. Parla-menta še ni, a druge poti se doslej ni ustvarilo za in-formacijo javnosti. Smatramo za nujno potrebno, da vlada v takih vprašanjih v primerni obliki poučuje narod potom časopisja. Vlada dela, ima brezdvomno tudi uspehe, ker se tuintam vendarle zatrjuje, da »stvari dobro stoje« glede mej. Ampak tako zatrevanje je vseeno v naši razmerah še premalo. Radi bi slišali točnejših poročil glede italijanske in nemške meje, glede razmer napram Madžarski in Rumunski, eventualno tudi napram Grški in Bulgarski. Ne podcenjujte dejstva, da sovražniki zastrupljajo ljudstvo z izmišljotinami. Zato poučujte potom časopisja, kakor se to vrši tudi pri drugih narodih.

So pa stvari, ki jih more razumen državljani tudi sam pravilno presoditi in določiti svoje ravnanje. Karkoli se danes vrši na Dunaju, eno je gotovo: da moramo kot zaključek zadnje vojske dobiti napram Nemcem tiste meje, ki zagotavljajo Jugoslaviji oblast povsod tam, kjer Jugoslavi kom-paktno bivajo. Torej vse nesporno slovenske okraje, pa tudi vsi sporno narodni, torej narodno mešani obmejni kraji morajo biti naši. To je prava zmagovalčeva in te pravice se hočemo in se tudi moramo poslužiti. Kdo ve, če bo prilika še kedaj tako ugodna? Velika večina Nemcev je tudi pametna dovolj, da uvidi pravilnost naše zahteve. Prenapetneži, ki jih je bilo vedno dosti posebno na Štajerskem in Koroškem, so drugega mnenja. Proti tem treba nastopiti z mečem in tu si naj vsak naroden vojščak sam izpraša vest, ali je že storil svojo dolžnost ali še ne? Kakšen je to narod, ki ga ni videti, kadar treba moč? Rusije ni, pomagajmo si sami!

Bil je že govor o tem, kako načelo danes vodi politiko Francije in Anglije. Ni izključeno, da bi tam morebiti radi videli, ako bi Jugoslavija zahtevala tudi del čisto nemške zemlje. Toda že od prvega početka je v tem pogledu Slovence obvladala občudovanja vredna treznost. Zahtevali smo in zahtevamo samo to, kar je naše, nič več in nič manj. Kajti mi hočemo z nemškim sosedom živeti v miru, kar pa bi bilo izključeno, ako smo sedaj nasilni. Naše zahteve so raditega zmerne. Ako se Nemci vkljub temu zoperstavljajo, tedaj naj tudi sami nosijo odgovornost za vse posledice.

Tudi napram Italiji smo zahtevali samo to, kar je naše, toda Italijani se ravnavo po nezmernejših načelih. Ali se moremo v današnjih razmerah zoperstavljati italijanskemu nasilju z orožjem? Ne verjamem in to je treba ljudstvu povedati, ker ravno to točko neprijatelji v narodu najbolj izrabljajo. Danes tam vojska ni mogoča. Gotovo pa je, da Italija jugoslovanske zemlje ne bo imela dolgo, ako bi si je na podlagi sedanjih razmer kaj pridobila vkljub našemu ugovoru. Napram Italiji imamo danes na razpolago le proteste in diplomatsko postopanje. Ako ostanejo Italijani gluhi in slepi, tedaj bo govoril meč, toda še le čez dvajset let. Ampak takrat tako zanesljivo in s takim uspehom, kakor so ga dočakali mnogo mogočnejši Nemci l. 1918! Ni mogoče, da bi Italijani sami te nevarnosti ne videli, zato je vendarle upati, da se reši naše italijansko vprašanje v smislu jugoslovanskih zahtev brez krvoprelitja.

Celotna slika kaže, da naš položaj ni obupen. Je tuintam začasno neprijeten, a ne nevaren. Vsekakor smo videli, kako razmere tudi od vsakega razumnega posameznika zahtevajo, da boji mož na mestu. Na vsak način pa je postalo jasno, da oni program, ki je tvoril ententino enotnost — boj proti nemštvo — ne bo več tvoril temeljne točke naše mednarodne politike. Že prvi dan po nemški kapitulaciji je nastal v tem pogledu popolnoma nov položaj, ki ga moramo upoštevati. Svojim mednarodnim zvezam moramo določiti novemu položaju odgovarjajoči program in iskati v zunanji politiki novih zaveznikov oziroma zaveznikov na podlagi novih nalog.

POLITIČNE VESTI.

Tajne pogodbe razveljavljene.

Ženeva, 25. Jan. Francoski minister za zunanje zadeve Pichon je izjavil v zborničnem odseku za zunanje zadeve, da so razveljavljene vse tajne pogodbe. Pod te spada tudi londonska.

Italijani gredo iz Reke?

Reka, 16. jan. Sinoči je dobil francoski general na Reki brzojavko, glasom katere imajo Italijani umakniti z Reke takoj vse svoje čete razun dveh bataljonov. Poveljstvo prevzame mednarodna komisija, sestojeca iz poveljnikov vseh ententnih čet na Reki. Srbi bodo pripuščeni h komisiji kot enakovreden član.

Kako mislijo Amerikanci o tajnih pogodbah? Pariški poročevalec italijanskega lista »Sekolo« je vprašal Wilsonu blizu stoječe osebe glede njih mnenja o tajnih pogodbah, med katere spada tudi takozvana londonska. Dobil je odgovor: Amerika teh pogodb ni prezrla. Uveljavlja pa, da so poleg tega in naknadno zavezniki sklenili z Ameriko skupno pogodbo, v kateri se zavezujejo, da sprejmejo 14 Wilsonovih točk, izvedenjski ono glede svobode morja. Mirovna konferenca bo razmotrivala, ali so tajne pogodbe s 14 Wilsonovimi točkami v skladu ali ne. V prvem primeru jih odobri, v drugem jih mora razveljaviti.

Ali se bo oboroževanje omejilo? Dne 23. tm. je mirovna konferenca razpravljala o omejitvi oboroževanja. Angleški min. preds. Lloyd George je izjavil, da Angleška mornarice ne more zmanjšati. Min. predsednik Clemenceau je izjavil, da mora Francija imeti večjo vojsko ko doslej.

V češkoslovaškem narodnem shromajdeni (parlamentu) je izjavil fin. minister dr. Rašin, da misli upeljati davek na vojne dobčke. — Dne 22 tm. se je pričela razprava o reformi (spremembi) občinskega volilnega reda.

Nemška narodna skupščina (državni zbor Nemčije) je sklicana na 6. febr. v Weimar.

Italijanska nasilja. Italijani so v zasedenem ozemlju tudi v popolnoma slovenskih občinah nastavili nove občinske tajnike, ki so jim naročili laško in nemško uradovanje. Občinski pečati morajo biti laški.

V Nemčiji je bilo pri volitvah v narodno skupščino oddanih zavsem 15.775.175 meščanskih in 13.798.705 socialističnih glasov (od teh so dobili zmerni socialisti 11.200.000, špartakovci ali neodvisni socialisti 2.200.000 glasov)

Ukrajinska vlada je poslala Rumuniji ultimatum, v katerem zahteva Bukovino.

Bankerot v Nemški Avstriji je glasom naj-novejših poročil pričakovati že v bližnjih tednih.

Portugalsko. Bivši kralj Manuel, katerega monarhisti hočejo zopet za vladarja, je izjavil pred svojim odhodom iz Londona, da je proti vsakemu krvoprelitju; če pa ga večina naroda hoče za vladarja, bo vse svoje sile posvetil delu za blagor naroda.

Dokument sramote za bivšo Avstro-Ogrsko. Timesov dopisnik v Beogradu javlja svojemu listu, da so v Sarajevu našli dokumente velike važnosti. Ko je avstrijski generalni štab imel zapustiti Sarajevo, so bili vsi njegovi spisi v nekem železniškem vagonu. Ostanek so sežgali, vendar se je bosarskemu Narodnemu Vječu posrečilo dobiti v roke nekaj spisov, med njimi tajna depeša (brzojavka) iz Dunaja. V tej depeši je bilo odredjeno, da se ima poklati prebivalstvo brez ozira na starost in spol v slučaju, da bi avstro-ogrsko armada morala zapustiti deželo. Izvršenje naredbe bi ne bilo drugo nego oživotvorjenje pretnje, ki jo je grof Tisza mesec dni pred njegovim umorom javno izrekel.

Potreba narodne discipline. »Riječ SHS« piše: »Naš boj zahteva disciplino naroda, ki je prvi pogoj uspeha. To moramo imeti na umu posebno sedaj, ko se na mirovni konferenci odločuje naša usoda. Mi moramo imeti pred svetom edinstveno politiko. Niti v najmanjši podrobnosti ne sme biti razlik; med ljudmi, ki zastopajo našo stvar, ne sme nastati nesporazumljenje. Niti v najboljši veri ne sme nihče, ki bo govoril v našem imenu, povzročiti misli, da Jugoslavija ni celota...« »Naša država še ni priznana, naše državno edinstvo se skuša še z nekih strani onemogočiti. Naravno je, da bo vsakdo, ki ima interes na tem, skušal izkoristiti vsako razcepjenost med nami. V tem slučaju bi nas izigravali ene na račun drugih, seveda na škodo celotne Jugoslavije. Tudi denuncirali nas bodo, da je naše narodno edinstvo laž, da smo koščeki prahu, v katerem hoče biti vsak atom za sebe. Do tega ne sme priti. Imamo svojo delegacijo,

ki je odgovorna za našo politiko na mirovni konferenci. To politiko mora zastopati ona složno in enodušno. Ves ostali štab tehničnih strokovnjakov in raznovrstnih pomočnikov ter neoficialnih zastopnikov naših interesov se mora brez pogoja in brez ugovora pokoriti vodstvu delegacije, ker drugače bomo slabo odrezali, posebno naši ogroženi kraji.

IZ PREKMURJA.

Prekmurski Slovenci se ne udajo.

Ljutomer, 22. jan. Dne 19. tm. je bil pri Sv. Benediktu v goričanskem Prekmurju velikanski shod prekmurskih Slovencev, ki so se odločno izjavili za pripadnost k Jugoslaviji.

Madžari nadaljujejo z nasilji.

Ljutomer, 22. jan. Madžari zapirajo Slovence ki so se 17. tm. v Belatincih izjavili za Jugoslavijo. Zajeli so narodnjaka Erjavca, ga odpeljali v Belatince, ga ranili v prsa in mu dvakrat prebodli roko. — Poročajo, da so zaprli tudi znanega župnika Klekla.

IZ KOROTANA.

Jugoslovanski tabor v Guštanju.

Guštanj, 26. jan. 1919.

Nad 3000 koroških Slovencev se je zbralo danes v Guštanju, da celemu svetu glasno in odločno povedo, da ne dajo niti koščka koroške slovenske zemlje lačnim Nemcem. Shod je otvoril in vodil g. Andrej Oset. Poverjenik za narodno brambo dr. Pogačnik je v svojem govoru povdaril: če je Soča tekla krvava, bo tekla krvava tudi Drava, če bi nam hoteli odtrgati le košček slovenskega Korotana. Zapisregel je nad 200 vojakov na zastavo kralja Petra, samih vrlih Korošcev. — Trpin Grafenauer je slikal zgodovino svojega trpljenja. Obsojen je bil na 5 let ječe, samo ker je dejal, da imajo Rusi več žita nego Avstrija. Tudi sedaj je moral bežati, ker se mu je šlo za življenje. — Koroški rojak dr. Ravnik je v krasnih besedah slikal zgodovino trpljenja slovenskega naroda. Povdarjal je, da so Srbi naši rešitelji. — G. Ivan Rebek je govoril o socialnem vprašanju, ki ga bo naša država kakor tudi agrarno najpravičnejše rešila. Odpraviti se mora krivica, da delavec v današnjih težavnih dneh služi komaj 5 K 20 vin. na dan kakor n. pr. v guštajnski tovarni, ki hoče sedaj zaradi 8-urnega delavnika še od te borne plače delavcem odtrgovati. Navzoči soc. demokratje so odobrvali izvajanja govornikov. — Slavje se je ob velikem navdušenju množice lepo završilo.

MARIBORSKI NOVICAR.

Nemci v Mariboru znoreli. — Naval Nemcev na magistrat. — Vojaštvo prisiljeno streljati. — Več mrtvih in ranjenih.

Maribor, 28. jan. Včeraj je prišla v Maribor ameriška komisija. Nemci so sklenili priliko izrabiti za veliko demonstracijo in dokazati nemški značaj Maribora. Šole so zaprli ob pol 11. uri in zbrali vse svoje ljudi ter z godbo na čelu marširali skozi mesto. Hoteli so, da sprejme ameriška komisija njihovo deputacijo, kar so pa Amerikanci odklonili. Nato so Nemci demonstrirali pred okr. glavarstvom, kjer je bila seja ameriške misije s Slovenci, pozneje pa pred rotovžem ter končno nanj navalili. Ker vsa svarila niso nič pomagala in je padlo z nemške strani nekaj strelcev ter so Nemci napadli pol. komisarja Senekoviča, je vojaštvo najprej ustrelilo v zrak. Ko tudi to ni pomagalo, je ustrelilo vojaštvo med množico. Dva sta bila takoj mrtva, šest do sedem ranjenih. Od strani je pritisnila še straža z bajoneti, nakar so Nemci v največjem neredu zbežali. Od takrat naprej je absoluten mir.

Nahujskano delavstvo se udeležilo vsenemških demonstracij. — Tudi iz drugih krajev so se pritepli Nemci.

Maribor, 28. jan. Včerašnjih demonstracij se je udeležilo tudi nahujskano delavstvo Južne železnice. Kurilnice in delavnice J. ž. so že dopoldne zaprli in vse delavstvo zbornali med demonstrante. Posledice si bo imelo samo pripisati. Videli smo tudi Nemce od drugod, iz Celja, iz Nemške Avstrije itd. Bili so vmes tudi nemški oficirji, ki se nahajajo tu na dopustu, s frankfurtaricami. Slovenska disciplina je preprečila krvave poboje.

Amerikanski polkovnik Miles obsodil nemške demonstracije. Njegovo priznanje Slovincem.

Maribor, 28. jan. Polkovnik Miles je izjavil, da so zanj nemške demonstracije brezpomembne in da jih ne jemlje na znanje. Dalje je izjavil, da je laž, da bi bila ameriška misija naročila nemško glaslovanje za Nemško Avstrijo, ker bi to bilo nesmiselno. Priznal je slovenski upravi vzornost in pohvalil red, ki vlada pod njo ter kaže, da smo Slovenci zreli za vladanje.

Interniranci, konfiniranci in preganjanci iz mariborskega okrožja naj se v vseh zadevah svoječasnega preganjanja obračajo na g. dr. Vlad. Serneca, odvetnika v Mariboru. Poslati morajo vse

potrebne podatke z natančnimi naslovi vred. Naznaniti je predvsem tudi imena lažljivih ovaduhov, ker se mora zrak izčistiti. Prosi se tudi za podatke v slučajih, kjer so preganjanci že mrtvi.

»Prometna pisarna v Mariboru«, strokovna pisarna za inserate in reklamo se je ustanovila v Urbanski ulici 19.

Umrla je 19. tm. gospa Ana Rapoc na Tržaški cesti po kratki, mučni bolezni. Bila je vdova po znanem rodoljubu g. Jožefu Rapocu.

Maribor. (K razpuščenju narodnih svetov.) Narodna vlada je odredila, da se razpuste Narodni sveti. Gotovo je, da zdaj ni več treba takih svetov v vsakem kraju, ker imamo že svoje urade. Toda zdi se nam, da gre naredba predaleč, kajti v obmejnih okrožjih vendar naši uradi in uradniki ne morejo sami rešiti vseh zadev, ki so važne in nujne. Naši uradniki so preveč zaposleni, da bi mogli sami iskati informacij, kadar je na pr. treba rešiti kako perzonalno vprašanje. Pa tudi tistih stikov z ljudstvom nimajo, da bi mogli brez vsakega sveta odločati v tako važnih zadevah, kakor so ita pr. občinske, šolske itd. Za obmejna okrožja so svetovalstva, kakoršna so bili narodni sveti, potrebna. Prepričani smo, da so uradi sami veseli informacij, ki so jih dobivali od narodnih svetov. Zato želimo, da bi se vsaj narodna sveta v Mariboru in Celju ohranila. S tem bi se izognili tistemu absolutnemu birokratizmu, ki bi sicer moral zavladati in zavoziti v staro avstrijsko smer.

Proč s kompromitiranimi! Še vedno se nahajajo v naši sredi in celo v službi države SHS ljudje, o katerih je znano, da so bili najponižnejši sluge starih avstrijskih trinogov — še več — da so v težkih časih ovajali svoje rojake, hoteč se s tem prikupiti navzgor in doseči zase kako ugodnosti. Vsi, ki želimo, da bo Jugoslavija čista in prosta stare korupcije, ki želimo, »da bomo narod poštenjakov«, pozivljamo Narodno vlado, da končno vendar napravi red. Na zborovanju političnih preganjancev v Mariboru se je govorilo o slučaju vseučil. prof. dr. Oswalda, ki je postal žrtev domačega denuncijanta. Ta slučaj pride na pristojnem mestu in tudi v časopisju v razgovor. Opozorili bi pa radi še na en slučaj. Uradni list je objavil svoj čas, da je bil za okrajnega tajnika pri okr. glav. v Brežicah imenovan neki Zelenko. Mislimo, da se ne motimo, da je to tisti Zelenko, kateri je v letih 1915 in 1916 opravljal v Mariboru vojnisko službo in ki je med drugimi denunciral tudi generala Maistra. Če je bil v našo vladno službo imenovan res tisti Zelenko, je to škandal, ki se mora takoj popraviti.

Snujte krajevne organizacije JDS! Bliža se čas, ko bo po sklepu miru treba izvoliti na podlagi prostih volitev poslance za konstituanto, ki naj položijo temelje ustavi jugoslovanske države. Velikanska važnost tozadevnih zakonov zahteva, da narod izbere iz svoje srede res najboljše ljudi in jih pošlje v državni zbor. Treba pa bo, da se širše občinstvo politično vzgoji na sestankih in shodih. Dolžnost vseh demokratskih Jugoslovancev je, da se združijo v vsakem kraju v napredno organizacijo in prirejajo poučne shode in poročajo občinstvu o splošnem političnem položaju in dajejo vsa potrebna gospodarska pojasnila. Za govornike se je treba oglasiti pri okrajnem odboru JDS v Mariboru (tajnik prof. Voglar), ki pošlje tudi vse potrebne tiskovine.

CELJSKE NOVICE.

»Legionarji« pridejo v soboto 1. sveč. in v nedeljo 2. svečana v Celje. Naše Dramatično društvo nastopi po dolgi vojni dobi, ko ni imelo nikjer prostora za prireditve, prvič zopet pred slovensko občinstvo. V soboto zvečer se igrajo »Legionarji« ob pol 8. uri, v nedeljo pop. ob pol 4. uri (ljudska predstava pri znižanih cenah), obojekrat v mestnem gledališču v Celju. Ne dvomimo, da bota obe predstavi ogromno obiskani.

Celje. Za mestnega ekonoma v Celju je imenovan g. Slavko Bezenšek. Službo je nastopil 26. t. m.

Spomini iz pokojne Avstrije. V izložbah nemških trgovcev v Celju so še vedno razstavljeni razni traki za avstrijska odlikovanja in druga znamenja. Ali ti trgovci še vedno nočejo pojmiti, da so v Jugoslaviji. Mestni urad bi naj zaukazal odstranitev vse te nesnage ali pa jo enostavno zaplenil.

Občni zbor moške podružnice CMD v Celju se je vršil v četrtek zvečer. Iz tajnikovega poročila smo posneli, da je podružnica lanske poletje skupno z žensko podružnico priredila lep koncert; prirejala je tudi rodbinske večere v smislu sklepa lanskega občnega zbora. Blagajnik g. Wutt je poročal, da je imela podružnica l 1918 7707 K 45 v dohodkov (za kamen 800 K, drugih daril 4440 K 98 v, iz nabiralnikov 1117 K 87 v, članarine 972 K 60 v, za računske listke 376 K itd.). Za šolo v Mariboru se je nabralo 2677 K. Udov je bilo lani 141. V odbor za l. 1919 so voljeni gg.: dr. Božič, Lešničar, Wutt, Jerše, Rebek, dr. Gv. Serneč, Petek, Smodiš in Kralj; za preglednike gg. dr. Juro Hrašovec in Stermečki; za delegate h glavni skupščini: dr. Božič, Rebek in dr. Gv. Serneč. — Sklenilo se je poslati h gerentu deputacijo zaradi nujne rešitve šolskega vprašanja v Celju. — Sklenilo se je dalje, prirediti tekom predpusta večjo slavnost s predavanjem in zabavnim večerom v korist

šolskim potrebam naših bratov v Prekmurju in na Koroškem. V debati se je sprožila še mnoga resna misel, katere izvršitev je naročena odboru. Pokazalo se je v debati, da čaka CMD vkljub novim razmeram še vedno veliko resnega dela, za katero treba mnogo požrtvovalnosti. Dasi udeležba na občnem zboru ni bila velika, se je v razmeroma malem krogu udeležencev zopet pokazalo, kako nujni potrebni so taki sestanki, kjer se nazori zbistrijo in se pojasni in nasvetuje marsikaj.

Učiteljsko društvo za celjski okraj je prejelo na vdanostno brizgavko, ki jo je povodom svojega občnega zbora postalo našemu regentu, nastopni lepi odziv: Beograd. Izvolite primiti mojo najiskrenejšo zahvalo za izraz udanosti. Dober učitelj, ki razume nežna srca mladine, je najboljša garancija za veliko bodočnost države Slovencev, Hrvatov i Srbov. Storili bomo vse, da rešimo najlepše dele Jugoslavije italijanskega i nemškega jarma. Aleksander.

Za vojaške bolnike celjske nadomestne bolnice je darovala stražna stotnija celjskega pešpolka 120 K za nabavo časopisov, III. nadomestna stotnija celjskega pešpolka 41 K za nabavo knjig in vojaška državna policija v Celju 120 K za nabavo knjig. Izreka se tem potom vsem darovalcem najlepša zahvala. SHS Štacijsko poveljstvo v Celju

Vodstvo šole šolskih sester v Celju nam z ozirom na dopis dne 22. prosinca tl. o šolskih razmerah celjskih piše: Med drugimi omenja tudi šolo šolskih sester v Celju. Piše, da so prostori nedostadni; to je resnica, ker obiskuje šolo nad 500 otrok. Dalje piše, da je pouk na šoli le menjajoč po par ur na dan. To je neresnica. Poduk traja redno vsak dan od 8. do 12. ure dop. in od pol 2. do pol 4. ure pop. — izvzemši po postavah predpisana dva polneva v sredo in soboto sta prosta. Le prvi in drugi razred imata polnevni poduk in to redno vsaki dan. Kar se tiče šolnine — plačujejo isto stranke iz mesta in drugih tujih šolskih okolišev, in še med takimi je več neplačujočih nego plačujočih. Nadalje piše, da morajo biti stranke šolskim sestram hvaležne, če njihov otrok sprejmejo v šolo. Hvaležnost je lepa čednost. Zavedni Slovenci pa so sestram res hvaležni, ker jim že 40 let učijo otroke v materinščini in tudi radi plačajo šolnino, vedoč, da je šolska sestra ravno tako plačila potrebna kakor vsak uradnik in učitelj. Dopisnik članka pa se naj oglasi pri okrajnem šolskem svetu v Celju in se pouči o šoli šolskih sester, da bo lahko pisal samo resnico.

Tvrdba Westen še vedno ni dala javnosti pojasnila, ali je res, da odtrguje delavcem pri plači za nemški Schulverein. To pojasnilo zahtevamo brezpogojno. Če je namreč to res, se tvrdka tudi s tem, da je svojim uslužbencem ob priliki 25-letnice obstanka dala razne bonifikacije, še v naših očeh ni oprala.

K poglavju: stanovanjska mizerija v Celju Da se odpomore pomanjkanju stanovanj za slovensko uradništvo, izvaja tukajšnji magistrat iz odredbe Narodne vlade glede pravice občin do posega po stanovanjih posledice. Posebna komisija hodi od hiše do hiše ter ugotavlja vsa stanovanja, katerih imetniki niti po domovinski pravici niti poklicno niso navezani na prebivanje v Celju. Vsa taka stanovanja morajo biti tekom 14 dni po zaseženju prazna. Tako vendar upamo, da bo v kratkem precej stanovanj na razpolago.

Celje. Hotel »Nadvojvoda Ivan« je kupil g. Milan Heberle iz Osjeka ter ga bo imenoval odslej »Hotel Balkan«. Prevzame ga s 1. svečanom. Restavracija se otvori 8. svečana. Več v oglašju!

Iz davčne službe. Pisarniški oficijant Viktor Zimič v Celju je imenovan za davčn. praktikanta.

Nemški otroški vrtec v Gaberjih obiskuje sedaj 6 otrok. Od teh so poprej 4 obiskovali slovenski vrtec. Agitacija za nemški otroški vrtec je med gaberskimi nemškutarji velika. Okrajni šolski svet naj tudi to napravi red!

Proti pijančevanju vojakov. Ker se v zadnjem času izgrede vojaštva množijo in se je dognalo, da vojaki — potem ko se gostilne zapro — prinašajo z doma opojne pijače ter popivajo tudi po privatnih hišah, opozarja se na to, da je SHS štacijsko poveljstvo v Celju odredilo, da se bode vsakega pijanega vojaka, ki pride v vojašnico, zaslilo, da se dožene, kje se je upijal. Opojne pijače, ki bi se hotele v vojašnico vtiho-tapiti, se bodo odvzele, prinesitelji aretirali in se bode proti njim postopalo kazensko, kakor tudi proti onim, ki vojake upijajo. — SHS štacijsko poveljstvo, Celje.

Za narodni davek je izročil dr. E. Kalan iz neke sodnijske zadeve 25 K.

Jezika za zobni ne more držati barvar Tatschek v Celju. Širi izmišljotine in hujska proti naši kraljevini. Ali mu je znana naredba vlade glede hujskačev? Kamor so že nekatere djali, lahko pride tudi on! Jezik za zobe!

Poročil se je g. dr. E. Breschar, zdravnik v Celju. z gđc. Ljudmila Širca iz Ljubljane. Obilo sreče!

IZ JUGOSLOV. DEMOKRATSKE STRANKE.

Ormož. V soboto, 1. februarja 1919. se vrši ob petih zvečer v Ormožu občni zbor krajevne organizacije Jugoslovanske demokratske stranke.

Poročilo o političnih razmerah pod prof. Voglar iz Maribora. Somišljeniki, pridite polnoštevilno!

Radgona. V nedeljo, dne 26. prosinca se je vršil shod zaupnikov JDS za radgonski okraj. Prof. Voglar je govoril o strankinem programu, ki je v resnici jugoslovanski in demokratski in odgovarja najbolj idealni obliki moderne urejene države. Po tem poročilu se je ustanovila kraj. org. JDS za radgonski okoliš pod predsedstvom g. nadučitelja Mavriča v Gornji Radgoni.

Radenci. (Shod zaupnikov JDS) V nedeljo, dne 26. prosinca se je vršil tukaj jako dobro obiskan shod zaupnikov. Prof. Voglar je poročal o političnem položaju, o programu JDS, o razmerju obeh slov. strank ter o potrebi, da se organizirajo tudi v Radencih vsi tisti, ki so zmožni poseči aktivno v politično delo, a do sedaj niso imeli domače organizacije. Nato se je ustanovila kraj. org. pod predsedništvom g. župana Jak. Zemljiča.

V Limbušu pri Mariboru se je vršil v nedeljo krasno obiskan shod JDS ter se je ustanovila tudi krajevna organizacija.

Shod JDS v Trnovljah pri Celju. V nedeljo 26. tm. se je vršil v Trnovljah pri Ložnarju dobro obiskan shod, kateremu je predsedoval posestnik g. Anton Mahne. Govorili so gg. major Burnik, dr. Gvidon Sernec in Iv. Prekoršek, ki so obširno in temeljito razpravljali o vseh danes važnih političnih in gospodarskih vprašanjih. Sprejele so se na predlog g. Mahnete soglasno resolucije, kakor jih stavimo na naših zborovanjih. Tudi na tem shodu se je živo pokazalo, kako potrebno je, da se v teh časih narodu pojasni razna tekoča vprašanja, da se odstranijo dvomi in nezaupanje, ki je še tupatam ostalo med narodom kot dedščina stare naše avstrijske vzgoje.

Shod JDS v Loki pri Zidanem mostu se je vršil 26. tm. v šoli. Velika šolska soba je bila polna zborovalcev. Zborovanje je otvoril in vodil žel. uradnik: g. M. Punčuh. O političnih in raznih drugih vprašanjih je razpravljal urednik g. Vekoslav Špindler iz Celja. V debati je marsikatero važno vprašanje, posebno glede Koroške, pojasnil žel. uradnik g. Roglič. Sprejele so se resolucije, v katerih se 1. odobrava ujedinjenje SHS in pozdravlja naš vladar; 2. protestira proti italijanski, nemški in madžarski okupaciji slovenskega ozemlja; 3. zahteva poenotenje narodnega gospodarstva, posebej aprovizacije, na vsem državnem ozemlju ter opustitev gospodarskih mej med Slovenijo in Hrvaško; 4. pozdravlja obljubljeno agrarno reformo.

V odbor krajevnega organizacije JDS, ki se je ustanovila, je izvoljen za predsednika posestnik Martin Zupančič, za podpredsednika M. Punčuh, za tajnika Fr. Lebar, za odbornike Andr. Jurgelj, Fr. Raček, Karl Jenčič, Anton Kovač, Fr. Zupanc, Anton Pugelj, za namestnike: Al. Železnik, Franc Fon, Al. Krohne, Jernej Biderman in Peter Kovač.

Kozje. Tukajšnji zbor JDS je na svojem glavnem zborovanju dne 17. prosinca izvolil sledeči odbor: predsednik Ivan Krajnik, nadučitelj; podpredsednik Rudolf Kramar, not. kand.; tajnik Igo Hauptman, učitelj; blagajnik Robert Ivanuš, učitelj; odborniki Al. Hočevnar, sodnik, Ant. Vertovšek, posestnik, Jože Jurak, odv. uradnik, ter gđ. Tilka Prešček, pos. hči; pregledovalca računov Matija Najžar in Milan Vončina. Kot zaupnika za glavno zborovanje sta bila izvoljena Anton Vertovšek in Fran Leskovšek, kot član v izvršilnem odboru pa Ivan Krajnik.

Redni zbor zaupnikov JDS se vrši letos 27. aprila v Ljubljani. Volitev izvršilnega odbora v smislu strankinega organizacijskega reda se prične 10. februarja. Kdor se torej hoče kot pristav volitve udeležiti, naj se prijavi takoj krajevni ali pa najbližji že ustanovljeni organizaciji ali strankinemu pol. društvu.

Zbor krajevnega organizacije JDS v Celju se vrši nočjo v sredo 29. tm ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega Doma. Pristop imajo vsi že organizirani člani in vsi, ki se hočejo še ta večer prijaviti kot člani stranke. Upamo, da se bodo somišljeniki v lepem številu odzvali. — Odbor.

DNEVNE NOVICE.

Deželna vlada v Ljubljani. Tako se bo od slej imenovala dozdajna Narodna vlada. Predsednik dr. Brejc in podpredsednik dr. Žerjav sta od osrednje vlade že imenovana. Imenovati se imajo poverjenik za notranje zadeve, za uk in bogočastje, za kmetijstvo in za pravosodstvo.

Jugoslovanske pošne znamke. Naša skrb bodi, da se v vseh zunanostih kaže v Jugoslaviji enotnost. Taka zunanost so tudi pošne znamke. Danes imamo celo vrsto različnih znamk — slovenske, hrvatske, bosanske, srbske, črnogorske, avstrijske in morebiti še kaj. Naj bi se pri takih enostavnih stvareh čimprej ustvarila enotnost, ker sedanji miš-maš na zunaj ne dela ugodnega utisa in vzbuja mnenje, da Jugoslavija ni enotna država.

V Istri je po potvorjeni statistiki bivše Avstrije 207 993 (60,4 %) Jugoslovancev in 115 440 (33,5 %) Lahov. Tako izgleda pravica Lahov do Istre!

Uniforma češko-slovaške vojske bo pri-krojena po ameriškem vzorcu.

Kralj Peter I je nevarno zbolel v Faleronu na Grškem. Regent Aleksander ga je šel obiskat.

General Božo Jankovič je imenovan za vrhovnega poveljnika za Hrvaško in Slovenijo. Sedež mu bo v Zagrebu. Predsednik Milan Pribičević je imenovan šefom njegovega generalnega štaba.

Avstro-ogrška banka je imela leta 1918 54,647,482 K čistega dobička.

Češko-slovaško devizno centralo ustanove v Pragi ter se tako v tem oziru osamosvoje od Dunaja.

Krušne karte v Sarajevu so zaradi velike zlorabe odpravljene.

Ravnateljstva služba je razpisana na državni gimnaziji SHS v Celju. Prošnje do 15. febr. 1919.

Nemščina kot obvezen predmet je odpravljena na vseh ljudskih in meščanskih šolah v območju deželne vlade SHS v Ljubljani.

»Novo Dobo« pošiljamo redno vsako sredo in soboto dopoldne s pošto iz Celja. Ako ga kdo redno ne dobiva, naj nam to javi, da napravimo red na pošti. Izvemo namreč o raznih nerednostih, tako n. pr. da gg. trgovci in drugi, ki bi imeli dobivati večje število izvodov v razprodajo, lista dobivajo vedno manj nego se ga odpošlje. Takim nerednostim hočemo z vso odločnostjo priti v okom.

Oprošeni vojaške službe so v smislu naredb deželne vlade SHS v Ljubljani gojenci višje obrtne šole in slovenske trgovske šole v Ljubljani.

Iz šolske službe. Nadučitelj Teodor Mahorčič iz Vojnika je premeščen v Št. Vid pri Planini. — Za nadučitelja v Rogatcu je imenovan Jos. Cenčič od Sv. Roka ob Sotli, za nadučitelja v Rogaški Slatini Ivan Glinšek iz Donačke gore, za nadučit. v Velenju Ivan Koropec iz Šoštanj.

Nadporočnik Milo Kolar javlja vsem sorodnikom in prijateljem, da se je nahajal 4 cela leta na Francoskem in se boril proti Nemcem. Sedaj se nahaja v Nišu v Srbiji.

Narodnim društvom v Celju se je regent Aleksander v skupni brzovjavi zahvalil na čestitki.

Češka duhovščina se je na svojem zborovanju dne 23. t. m. izrekla za odpravo celibata in za slovansko bogoslužje.

Regent Aleksander je 23. t. m. odpotoval v inozemstvo. Pojde v Pariz. Za čas njegove odsotnosti opravlja njegove posle ministerski svet.

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev se imenuje odslej oficijelno (službeno) naša država. Vsi akti, v katerih bi se država imenovala drugače, se ne bodo smatrali za veljavne.

V Koprivnici je premeščen nadučitelj Karl Korošec od Sv. Marjete pri Rimskih toplicah.

Podpirajte dijake! Ravnateljstvo ptujske gimnazije prosi hranilnice in posojilnice, občinske, okrajne in druge javne zastoje, da se pri sklepanju računov in proračunov spomnijo »Dijaške kuhinje« v Ptuj in »Podpornega društva za revne dijake ptujske gimnazije«. Opozarja se, da je samo v novem slovenskem razredu 43 učencev in da je število Slovencev na zavodu s tem skoro doseglo višino, katero je imelo v začetku osemdesetih let pod pokojnim Fr. Hubadom.

Razpis okrajnogozdarskih služb. Razpisane so službe okrajnih gozdarjev v Celju, Slovenjem Gradcu, Mariboru, Ptuj, Konjicah in Pliberku, dalje službe gozdnih pomočnikov v Mariboru in Celju. Prošnje je poslati do 30. jan. 1919 gozdarstvom oddelku poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani. (Več glej »Uradni list« Nar. vlade SHS v Ljubljani z dne 17. jan. 1919 št. 38).

Slika kralja Petra I v velikosti 75×45 cm se dobi v Narodni knjigarni v Ljubljani po 15 K, po pošti 16 K 50 v.

Avstro-ogrška banka tiska zopet nove bankovce, ki pa seveda v kraljevini SHS ne bodo veljavni.

Sokolska zveza SHS. Dne 26. tm. je bilo v Zagrebu zborovanje vseh jugosokolskih organizacij. Iz Celja je bil navzoč g. Jos. Smertnik. Sklenilo se je, ustanoviti »Sokolsko Zvezo SHS« s sedežem v Zagrebu.

Vrednost vojnih posojil neprestano pada. Prva avstrijska hranilnica na Dunaju je vsled tega sklenila, od vojnega posojila, ki ga ima v posesti, odpisati 17 milijonov kron.

V Medjimurju je poverjenik dr. Novak odredil, da se mora pri vseh javnih uradih, v javnih in zasebnih šolah uradovati v hrvaškem službenem jeziku.

V Slov. Bistrici predava v nedeljo 2. sveč. ob 3. uri pop. g. prof. Pirč iz Maribora o zgodovini Srbov.

Pogubno gospodarstvo spodnještajerskih nemškutarjev. Iz Slov. Bistrice nam pišejo: Slovenski listi so že objavili skoro neverjetno vest, da je prejšnji vladni komisar dr. Kramer obremenil slovenjebistriški okrajni zastop z 1 600 000 kronami dolga, ne da bi bil zato sploh upravičen. Med tem pa je Narodna vlada razpustila nemški občinski odbor mesta Slov. Bistrice. Ko so Slovenci občino prevzeli, so zopet dobili v roke same dolgove in strašno neredno in popolnoma zavoženo mestno gospodarstvo. Brezvestni nemškutarji, ki so prišli na krmljo občine samo z zvižajo in nasiljem, so napravili občini, ki ima komaj 1000 prebivalcev, pol milijona dolga. V blaginji pa so zapustili zadnji dan postojanko: »1914 K 80 h unaufgeklärte Gelder«. Zadnjega vojnega posojila so podpisali kar 100.000 K. Možakarje, ki so tako brezvestno gospodarili s tujim imetjem, bomo seve poklicali na obračun. Ta vest pa naj bo Narodni vladi obenem v svarilen opo-

min, da takoj razpusti vse nemčurske zastoje, da nam ne bodo več v svoji hudobiji razmetavali narodnega premoženja.

Slov. Bistrica. Predzadnji teden je prišla tudi kmetijska podružnica v slovenske roke. Nemci so razpisali občni zbor z namenom, podružnico razpustiti in lepo premoženje razdeliti med nemške odbornike. Slovenski člani, ki so bili v večini, so se temu uprli in občni zbor je nato sklenil izročiti premoženje prejšnje podružnice novi slovenski, ki se je takoj ustanovila. V novi odbor je bil sprejet tudi nemški trgovec Stiger, ker je izjavil, da bo zvest jugoslovanski državljan. Mi pa mislimo, da bi s to izvolitvijo Slovenci še lahko počakali tako dolgo, da bi se g. Stiger tudi resnično slovenski naučil. Novi podružnici pa želimo kar največ uspeha.

Rogaška Slatina. Pri nas imamo še vedno znanega debeluharja za postajenačelnika. Mož je bil zmiraj velik hajlovec, zelo strupen nemškutar in še danes mu ne da nemška žilica miru, da ne bi hujskal proti Jugoslaviji. Na vlak čakajočim kmetom razlaga kmetom velike krivice, ki se delajo baje od naše strani nemškim potnikom pri reviziji prtljage v Špilju, kar je seveda vse zlagano in ima le zloben namen, hujskati nevedno ljudstvo proti novi državi. Zato opozarjamo na tega nemškega kujskača merodajne kroge in zahtevamo odločno, da se ga nemudoma odstavi in pošlje tja, kamor spada — v raj med Mihelne!

Vodnikova slavnost v Ptuj. Narodna čitalnica v Ptuj priredi v nedeljo 2. svečana zvečer v prostorih Narodnega doma slavnost v spomin Valentina Vodnika. Na vzporedju je petje, deklamacije, govor in živa slika.

Iz Štor. V našem nemčurskem gnezdu je še vedno po starem. Delavci so navzeti starega avstrijskega nemškega duha, hujskajo proti Jugoslaviji, tovarniška gospoda je še ista, orožniki tudi, postajenačelnik še vedno zna samo nemško. Največ se hujska po nemčurskih beznicah (v prvi vrsti pri Hermanu, kamor zahajajo orožniki, in kjer se v njih navzočnosti lahko zabavlja čez Srbe, čez regenta Aleksandra, in se povzdiguje Nemci), ker cele Štore premorejo samo eno slovensko gostilno. Naša orožniška postaja potrebuje za vodjo odločnega narodnega človeka, ne pa ljudi, ki na tihem še vedno simpatizirajo z Nemci, in izmed katerih eden sploh zelo slabo slovensko govori. — Domačin.

Teharje. Večina županstev na Sp. Štajerskem je že odstranila iz občinskih služb ljudi, ki so bili nam v narodnem oziru tuji in so gledali na to, kako bi se Slovincem škodovalo in jih zatiralo. Pri nas pa je še vedno pri starem in gosp. županu se dosedaj niti ni zdelo potrebno, da bi sploh v tem oziru kaj ukrenil. V občinski pisarni sedi še vedno človek, kateremu bi se bilo moralo zaradi njegovega političnega mišljenja dati že davno slovo. Temu človeku se zaupajo še vedno vse občinske agende. Kaj mislite, g. župan, da je to v korist jugoslovanske državi, v kateri živimo? Ali imajo oni avstrijski kulturonošci, ki se shajajo v znanih na znotraj še vedno nemškutarskih gostilnah v Štorah, na Vas še vedno toliko upliva, da si ne upate izčistiti občinskega urada? Le hitro, sicer bi znale priti še kake druge zadeve na dan!

Žigosati se ne smejo več sledeči bankovci avstro-ogrške banke: po 20 K II. izd. ddo dne 2. jan. 1913, po 25 K ddo dne 27. okt. 1918, po 200 K ddo dne 27. okt. 1918, po 10.000 K ddo dne 2. nov. 1913. Istotako ne bankovci po 500 K, ki jih je baje izdala avstro-ogrška banka zadnje dni okt. ali prve dni nov. 1918.

Žirovni promet avstro-ogrške banke. Kakor smo poizvedeli na pristojnem mestu, so nakazila v žirovnem računu avstro-ogrške banke preko mej SHS dovoljene samo, če jih je izrecno odobrilo kr. ministerstvo za finance. V najnujnejših slučajih naj se zaprosi osebno posredovanje poverjeništvu za finance.

Velik trgovski in obrtni shod priredi slov. trgov. in obrt. društvo v Mariboru, slov. trg. društvo v Celju in Zveza Jnžnoštajerskih obrtnih zadrug 2. svečana ob 2. uri popoldne v dvorani Narodnega Doma v Mariboru. Vsak trgovec in obrtnik se naj shoda zanesljivo udeleži, ker bode velevažnega pomena.

Slov. trgovski tečaj priredi Slov. trgov. društvo v Mariboru. Podučevalo se bode o knjigovodstvu, korespondenci in računstvu. Poduk se pričinja že prihodnje dni. Obiskovalci, ki se hočejo tega tečaja udeležiti, naj se nemudoma javijo v trgovini V. Weixl, v Mariboru. Glavni trg 22.

V Laški trg je 22. tm. prišel hrvaški bataljon varaždinskega polka. Ves trg je bil v zastavah. Sprejem je bil nad vse prisrčen.

V Šmarju pri Jelšah je umrla gospa Josipina Löschnig.

V Šoštanju je razpuščen obč. zastop Gerent je g. dr. Fr. Mayer.

Zadnja poročila.

Dr. Korošec potuje v Beograd

Zagreb, 28. jan. Včera je se peljal tu skozi min. predsednik dr. Korošec proti Beogradu.

Jugoslovanska čitalnica v Medjimurju

Čakovec, 28. jan. Tu se je 26. tm. ustanovilo prvo narodno društvo v Medjimurju, jugoslovansko

DOPISI.

Iz Velikovca nam pišejo slovenski fantje: Kako hrabri so koroški nemčurji v boju proti nam jugoslovanskim vojakom, kaže naslednji slučaj: 4 fantje 9. stotnije smo šli na patrolo nedaleč od Velikovca. Trčali smo na 47 Nemcev s tremi strojnimi. Pognali smo jih v beg ter se vrnili z eno strojnico v Velikovec. Razpoloženje med našimi vojaki je izborno. Čudno pa se nam zdi, kako morejo nekateri fantje še ostati doma. Poprej so radi služili tujcu, marsikateri je zanj dal življenje, za zadržalca našega naroda, naših koristi pa sedaj ne vidijo ter raje doma za pečko luščijo koruzo. Sedaj, ko treba braniti slovensko domovino proti roparjem, pa smo skoro osamljeni. Pa v družbi z brati Srbi, s katerimi smo se presrečno pobratili, se čutimo prav dobro. Upamo, fantje, kateri ste še doma, da ne boste delj pustili sramotiti našega celjskega pešpolka, ki se je povsod odlikoval in tudi sedaj zasluži prvo mesto med onimi, ki odplačujejo nemškutarjem, kar so nam posodili. Fantje, na Koroško! — Več vojakov celjskega SHS pešpolka.

Trbovlje. Odpušteni ravnatelj našega rudnika Heinrich se je hotel še v zadnjem trenutku maščevati ter je odslovil uradnika Naglava in odpovedal restavraterju Dolničarju. Pa je poskrbljeno, da se Heinrichovi maščevalni ukrepi ne bodo uveljavili.

Mozirje. Za nadučitelja na tukajšnji ljudski šoli je imenovan g. Ivan Pušenjak, dozda šolski vodja v Šmihelu nad Mozirjem. Mozirje pridobi s tem vrlo moč na polju narodnega dela, zavednega, iskrenega in odločnega narodnjaka-demokrata.

Laški trg. 18. tm so priredili naši boljševiki pod imenom »Heimkehrerkranzchen« veselico, pri kateri so se nekdanji nemški reprezentantje polnoštevilno zbrali in še v slovo malo pohajljali. Na vsak način pa moramo ob času zabraniti, da bi socijalnodemokratsko-nemško-boljševiški duh prevladal med nami.

Zidanmost. Na postaji še opravlja znani nemškonačelnik petelinček Sigismund Krajiček službo. Ta je vsled nesposobnosti za prometno službo pridelen samo blagajni, da bi službo prodajanja vozniških listkov lahko opravljal ženska z zmerno plačo, ne pa nemški nadrevident. Čas je, pomesti gnjilobo in naši uradniki v tujini?

Poljčane. Pri nas se potepa še precej fantalinov, ki popolnoma brezposelni pohajkujejo okrog, namesto da bi se javili k vojakom. Zadnji čas je, da vojaška oblast nele samo kazeti obeta, marveč da poloviti te pobaline, ki ogrožajo javno varnost, ter jih vtakne v vojaško suknjo, oziroma jih kaznuje kot dezertarje.

Poljčane. Postajenačelnikom na tukajšnji postaji je imenovan revident g. Jože Grilc.

Poljčane. Naš kraj je nekako zatočišče vseh faliranih nemškutarjev. Sedaj nas je osrečil s svojim prihodom slaboznani Leiller iz Hrastnika, ki se misli tukaj kar ustaliti. G. Koblišček, ki nas je hodil tožiti na Dunaj z Ornigom, se najrajši kreta pri nas in namerjava celo otvoriti obrat v svoji stolarni. Bivša šolska »lojtra« Roseggeršole Schmuck nas še vedno osrečuje s svojo navzočnostjo in se mu nikamor ne mudi iz Jugoslavije. Iz Loč je prišel odpušteni nemški učitelj Čuček, ker se pri nas boljše počuti kakor v Ločah. Ne bi se udeležili, če bi prišel enkrat Hindenburg ali Viljem k svojim bratcem. Gospodje so zavzeli jako komodno stališče in se delajo, kakor da se ne bi zgodilo nič; toda varajo se, obračun z obrestmi vred za leto 1914, kakor tudi za člana Ornigova

deputacije pride. Nemškutarji, ki so se prej ne vsa usta ustili, da bodo prodali, če potane Jugoslavija dejstvo, vsa svoja posestva in šli v blažene nemške kraje, so kar potihnil. Wouk, Machoritsch, različni Schwelzi, pojdite v nemško Avstrijo in prodajte svoja posestva, mi ne bomo žalovali za vami.

Glas iz podjarmljene Istre. V roke smo dobili dopis slovenskega rojaka v Istri, kateri je zasebnim putem došel v Galicijo pri Celju. Dopisnik — g. Jos. Ahtik iz Kopra — pravi med drugim: »Stanje naše je težko. Kako je tu, sploh sploh ne izveste ne iz časopisov, ne drugače, ker Lahi skrbno potlačijo vsako pritožbo. Boli nas, da se prosti Jugoslovani udajajo veselju in pozablajo na nas. Upamo, da se položaj kmalu razjasni. Vsako najmanjše delo za narod preprečijo Lahi z ječo 1 do 5 let in visoko denarno kaznijo. Za eno liro moramo dajati sedaj že 2 K 50 v. Upamo, da nas pri mirovni pogaňanjih ne zavržejo, in tedaj se kot en mož ves naof dvigne in glasuje za našo ljubo Jugoslavijo«.

Obrtniški shod v Šoštanju. Ob veliki udeležbi trgovstva, obrtništva in delavstva se je vršil dne 12. tm. v dvorani g. Vasle obrtni shod tukajšnje mestne in okoliške skupne zadruge. Shodu je predsedoval načelnik okoliške zadruge kovaški mojster g. Šola. O položaju obrtništva med vojno je poročal g. Volk, ki se je v jednatih besedah spomnil krivičnega razcepljenja tukajšnje zadruge — ena izmed uslug, katero je zamogla blagopojna avstro-ogrska vlada nuditi svojim šoštanskim nemškim oporodam. Kot odposlanec zveze slovenskih štajerskih obrtnih zadrug je poročal g. Zdravec iz Središča o nalogah obrtništva ter o ciljih obrtniškega združništva za bodočnost. Zanimivemu predavanju je sledil enoglasno sprejet sklep, da obstoječe skupne zadruge nikakor ne zadostujejo zahtevam obrtništva in namenu obrtniških organizacij, ter da je za bodočnost organizirano delo le v strokovnih zadrugah mogoče. V spoznanju, da šoštanska skupna zadruga, ki je v dosednji obliki štela 360 članov, z ozirom na to, da se interesi posameznih članov bistveno razločujejo in da si mnogokrat celo nasprotujejo, sklenili so navzoči zborovalci, da se obstoječi skupni zadrugi razpustijo ter se na njih mesto ustanovi 5 strokovnih zadrug (skupin). Uvažujoč krajevne razmere se je sklenilo ustanoviti zadrugo trgovcev, gostilničarjev, stavbnih obrti ter zadrugo oblačilne stroke. V izvršbo pripravljajnih del se je izvolil za vsako zadrugo poseben pripravljajni odbor, ki začne takoj z delovanjem. — O starostnem zavarovanju je poročal g. Volk ter je bila njegova tozadevna resolucija, kakor tudi ona glede ustanovitve samostojne in obrtne zbornice za slovensko štajersko enoglasno sprejeta. Lepo uspelemu shodu sta sledili dve gledališki, v splošno zadovoljnost uspeli predstavi, kateri je uprizorilo delavstvo iz Šoštanja in okolice. Pevske točke so se izvajale izborno in zato gre — poseben pa še za zelo srečno izbrano alegorijo — vsem prirediteljem, v prvi vrsti g. Kurniku iz Škal, vsa čast. — S šoštanskim shodom se je položil temelj združnemu reorganizacijskemu delu, kateremu naj tudi drugod ne manjka s strani obrtništva pravega spoznanja in delavnega zanimanja

RAZNE VESTI.

Kaj je pisal Viljem Francu Josipu? Franco-ki listi priobčujejo pismo, katero je začetkom vojne pisal nemški Viljem avstrijskemu Francu Josipu: »Srce mi krvavi, toda preplaviti moram vse z orožjem in krvjo. Žene, moške, otroke in

Protialkoholni kongres »Svete vojske« v Ljubljani 19. tm. je bil velikansko obiskan. Sklenili so organizirati po vsem Slovenskem intenzivno protialkoholno akcijo. Izrazila se je želja, da bi se enaka zborovanja vršila tudi v drugih jugoslovanskih mestih, Zagrebu, Beogradu itd.

V Istriji so Lahi zaprli Ciril-Metodove šole v Voloski in Opatiji, nemške šole pa smejo pouk nemoteno nadaljevati.

starce je treba pokončati. Priznati ne moremo ne hišam, ne drevesom, kajti le s takim terorjem je mogoče premagati degenerirani francoski narod tekom dveh mesecev. Če se oziramo na humanost, more trajati vojna še leta«.

Vstop častnikov, vojaških duhovnikov, zdravnikov itd. v vojsko kraljevine SHS. Prejeli smo tozadevno okrožnico poveljstva II vojne okrožja v Ljubljani. Aktivnim in neaktivnim častnikom, vojaškim duhovnikom, zdravnikom, računovodjem, vojaškim uradnikom ter dotičnim aspirantom, ki žele vstopiti v vojsko kraljevine, je okrožnica s podrobnimi določili v našem uredništvu na razpolago.

Invalidne pokojnine in doklade Na razna tozadevna vprašanja javljamo, da se treba v teh zadevah obračati na pristojna dopolnilna poveljstva pri katerih so ustanovljene tozadevne komisije, ki vsakega invalida na novo preiščejo in priznajo potrebna plačila.

Prijave kronskih terjatev v inozemstvu. Z žigosanjem bankovcev započeto akcijo nadaljuje ministerstvo v Beogradu s popisom kronskih terjatev v inozemstvu. Vsak, kdor ima v inozemstvu kaj v kronah terjati, naj svojo terjatev sigurno prijavi do 5. februarja 1919 poverjeništvu za finance v Ljubljani. Več pove javen poziv, ki ga objavimo prihodnjič. Kdor hoče varovati svojo korist, naj ne zamudi postavljenega roka.

Veliko poverbo so razkrili te dni v češki kmetijski družbi v Pragi. 26-letni uradnik Henrik Valek je poveril 1.443.603 K.

Statistika in Jugoslavija. Po naših zahtevah bi imela naša država obsegati 276.509,7 štirj. km. z 14.796.459 prebivalci. Od teh bi bilo 11 milijonov 251.444 (77,1%) Jugoslovancev, 267.982 (1,1%) drugih Slovanov, 1.030.895 (6,9%) Nemcev, 554.914 (4,7%) Madžarov, 404.454 (2,7%) Lahov, 426.189 (3%) Rumunov in 550.454 (3,8%) drugih. Največ prebivalstva neslovanske narodnosti bi imeli deli bivše ogrske države (Bačka, Baranje, Banat, Medjimurje in Prekmurje) s koridorjem proti Češkoslovaški državi: 828.646 SHS. 734.065 Madžarov, 700.076 Nemcev, 68.420 ostalih in 334.580 Rumunov. Ti podatki glede narodnosti pa seveda niso točni, ker stoje na potvorjeni avstrijsko-madžarski statistiki. Katoličanov bi bilo 6.750.000, pravoslavnih 6.800.000, Muslimanov 950.000, židov 100.000, ostalih (največ evangelijskih) 450.000.

Prehranjevalna služba na vsem slovenskem ozemlju je odslej osredotočena pri prehranjevalnem uradi v Ljubljani in je dr. Fel. Lajnšič v Mariboru odvezan od službe prehranjevalnega komisarja za slovensko štajersko.

Položnice ali nakaznice? Izvemo, da so mnogi, katerim smo poslali list »Nova doba« na ogled, pričakovali, da v svrhu plačila priložimo položnice, in da vsled tega niso plačali naročnine. Opozorjamo torej še enkrat, da bomo stopili v zvezo šele z novo pošto hranilnico, ki se bo osnovala za našo državo. Za sedaj pa naj, kdor hoče list dobiti, pošlje naročnino vsaj za mesec dni naprej takoj potem nakaznice.

2 učenca 2

krepke postave, s primerno šolsko izobrazbo (2. razreda gimnazije ali 3. razredi meščanske šole) sprejme takoj Zvezna tiskarna v Celju.

Kupujem drva
bukova in hrastova,

najmanj polsuha, naložena v vagon za takojšnjo oddajo. Ponudbo s skrajno ceno in množino je poslati tvrdki

Vinko Vabič - Žalec pri Celju.

Ivan Ravnikar - Celje

priporoča špecerijsko blago, barvo, vsakovrstno mineralno vodo in deželne pridelke.

Dražbeni oklic.

V ponedeljek, dne 3. februarja 1919 in — po potrebi — naslednje dni ob 9. uri dopoldne se bo oddalo iz skladišča kemične tovarne v Mosteh pri Ljubljani na javni dražbi

več tisoč raznovrstnih sodov in kadi (malih in velikih, iz mehkega in hrastovega lesa) dalje več sto dog, 1 vagon obročev, 4 garniture sodarskega orodja, 455 kg sodarske smole, kakor tudi 1 decimalno tehtnico in 2000 steklenic.

Izdražitelji morajo kupljeno blago takoj plačati v gotovini in odstraniti na lastne stroške.

Dražbena komisija si pridržuje pravico ponudbe pod izklicnimi cenami zavrniti kakor tudi spekulativne nakupe preprečiti.

K dražbi se vabijo zlasti direktni porabniki.

Nadaljna tozadevna pojasnila daje ravnatelj kemičnega preizkuševališča v Ljubljani inž. Jakob Turk.

V Ljubljani, dne 22. januarja 1919.

Poverjenik za javna dela in obrt:
inž. V. Remec s. r.

